

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 124/22
13.4.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Весне Станковић, председника већа и судија Сање Агатоновић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јаковљевић, адвокат из Београда, Трговачка 16а, ТЦ “Мондо” - локал К, против тужених “Ringier Axel Springer” доо, са седиштем у Београду, Косовска 10 - издавач дневних новина “Блиц” и Предрага Михаиловића - одговорни уредник штампаног издања дневних новина “Блиц”, Београд, Косовска 10, чији је заједнички пуномоћник Душан Стојковић, адвокат из Београда, Његошева 28а, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 1/21 од 16.12.2021.године, у седници већа одржаној дана 13.4.2022.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 1/21 од 16.12.2021.године у првом, другом и трећем ставу изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у петом ставу изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 1/21 од 16.12.2021. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени “Ringier Axel Springer” доо из Београда - издавач дневних новина “Блиц” и Предраг Михаиловић - одговорни уредник штампаног издања дневних новина “Блиц” из Београда, да као солидарни дужници тужиоцу АА из ... на име трошкова првостепеног поступка исплате износ од 80.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 1/21 од 16.12.2021.године, првим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезани тужени као солидарни дужници да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде части, угледа, слободе и права личности исплате износ од 130.000,00 динара, а за претрпљени страх износ од 150.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде 16.12.2021. године, па до исплате. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу преко досуђеног за накнаду нематеријалне штете због повреде части, угледа, слободе и права личности за износ од још 370.000,00 динара, а за претрпљени страх за износ од још 350.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од доношења пресуде, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени Предраг Михаиловић - одговорни уредник штампаног издања дневних новина "Блиц" да о свом трошку објави увод и изреку правноснажне првостепене пресуде, без коментара и одлагања, а најкасније у другом наредном броју новина од дана када пресуда постане правоснажна, под претњом плаћања новчаног износа од 200.000,00 динара за случај необјављивања. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за објављивање образложења првостепене пресуде. Петим ставом изреке обавезани су тужени као солидарни дужници да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 99.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Благовремено изјављеним жалбама тужилац и тужени побијали су првостепену пресуду и то тужилац због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права у другом и петом ставу изреке, а тужени из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 18/20) у првом и петом ставу изреке, а тужени Предраг Михаиловић и у трећем ставу изреке.

Тужилац је доставио одговор на изјављену жалбу тужених, а тужени су доставили одговор на изјављену жалбу тужиоца.

Тужилац и тужени су трошкове другостепеног поступка опредељено тражили.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћенима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није неоснована, а да је жалба тужених делимично основана.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија жалбом тужених и због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, издавач дневних новина "Блиц" је тужени

“Ringier Axel Springer” doo, a одговорни уредник штампаног издања је тужени Предраг Михаиловић. Дана ... године, на насловној страни штампаног издања дневних новина “Блиц” објављен је текст под насловом: “...”, са наднасловом: “Шема деловања једне од највећих мафијашких група”, са антрфилеом под насловом: “Велики серијал, сурови рат црногорских картела”, уз објављене фотографије, између осталих и тужиоца с именом ВВ. На страни 2. истих дневних новина објављен је текст под насловом: “...”, са наднасловом: “Шема деловања једне од највећих мафијашких група на Балкану” и поднасловом: “ Како тачно изгледа хијарархија озлоглашеног шкаљарског клана, ко су главни људи ове криминалне организације, ко главни логистичари, а ко најближи сарадници у Београду и Србији, ексклузивно откривамо у данашњем наставку серијала о два најјача црногорска клана”. У антрфилеу текста је наведено: “Велики серијал “Блица” сурови рат црногорских мафијаша на улицама Београда”. У тексту је, између осталог, наведено: “Према оперативним подацима на челу овог клана од 2014. године, када је дошло до поделе екипе на две групе, били су ГГ и ДД”..., “Уже вођство овог клана, према оперативним подацима, чинила су још четири Црногорца, међутим, ове године двојица од њих су убијена, такође у својим “сигурним штековима” у иностранству. Ову четворку чинили су ДД, ... ГГ, ЂЂ, ... ЕЕ, мушкарца чијим је убиством започео крвави рат шкаљарског и кавачког клана, ЖЖ и ЗЗ”...

Према решењу Града Београда – Градске управе града Београда број XI-03-2019-189/19 од 26.11.2019. године одобрен је захтев тужиоца за промену личног имена ВВ у АА.

Према службеној белешци ПУ Крагујевац – Одељења криминалистичке полиције од 22.12.2020. године, тужилац је дао обавештење да од 2007. године доживљава разне непријатности због истог имена и презимена са чланом “шкаљарског клана” ВВ, због чега је променио име и презиме у АА, а када је дана ... године службено дошао у Крагујевац и купио новине “Блиц”, на насловној страни видео је објављену своју фотографију из старе личне карте с именом ВВ и уз објашњење да је “уже вођство шкаљарског клана”, те је био уплашен за своју безбедност, пошто му је стављена “мета на чело”. Тужилац је по повратку у Београд исто обавештење дао и у Полицијској станици Нови Београд, о чему је састављена службена белешка дана 24.12.2020. године.

Према извештају лекара специјалисте психијатрије Дома здравља “Земун” од 25.12.2020.године (техничком грешком означен је датум рођења тужиоца ... године), тужилац се јавио лекару због несанице, знојења, лупања срца и страха, “три ноћи није спавао, узнемирен је због објаве у новинама “Блиц” од ... године, где је означен као лице са потернице криминалне групе шкаљарског клана, што он није...”. У делу дијагнозе наведено је да је пацијент објективно уредне спољашности, свестан, орјентисан, узнемирен, да говори о стресном догађају, уредног мисаоног тока, екзистенцијални страх, окупиран мислима везаним за објаве новина да је члан криминалне групе, напет и раздражљив, реактивно ситуационо стање. Пажња је усмерена на интрапсихичка доживљавања.

Према фотокопији личне карте тужиоца издате од стране ПС Нови Београд дана ... године на име ВВ фотографија тужиоца је идентична објављеној фотографији уз спорни текст од ... године у дневним новинама “Блиц”, док је лична карта на

промењено име АА издата од стране ПС Нови Београд дана 6.12.2019. године.

Према одлуци Савета за штампу од 28.1.2021. године објављивањем фотографије тужиоца на насловној страни дневног листа "Блиц" у оквиру спорног текста означавањем тужиоца као једног од припадника шкаљарског криминалног клана прекршена је тачка 1 одељка 7 Кодекса новинара Србије - Поштовање приватности, о обавези новинара да поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пишу, по којој новинар мора имати свест о моћи медија, односно о могућим последицама по жртву или починиоца уколико се открије њихов идентитет, а нарочито мора имати у виду тежину могућих последица у случају евентуалне грешке у извештавању. "Блиц" је у конкретном случају поступио супротно начелима новинарске пажње, јер није проверио идентитет особе са фотографије коју је објавио.

Према исказу тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, он је од 2007. године имао проблеме због свог имена и презимена ВВ, идентичног имену и презимену једног од чланова криминалне групе - вође "шкаљарског клана" из Котора. Дешавало се да тужиоца легитимишу на аеродромима, приводе га, а десило се да на службеном путу у Милану у његову хотелску собу упадну наоружани карабињери, јер је против лица с истим именом и презименом била расписана међународна потерница и био је означен као опасан и спреман да употреби оружје. Тужилац је био уплашен пошто је чуо да се дешавало да многи грешком буду убијени и одлучио је да промени име и презиме, што је и учинио у новембру 2019. године у АА. Према сазнању тужиоца лице ВВ нема држављанство Републике Србије и за њим је расписана потерница 2007. године и ни у једном медију није објављена његова фотографија. Сви чланови "шкаљарског клан", чије су фотографије објављене у дневним новинама "Блиц" уз фотографију тужиоца или су нестали или су убијени, а главе су им уцењене на преко милион евра. Када је видео у дневним новинама "Блиц" од ... године да је објављена његова фотографија из личне карте на име ВВ "ноге су му се одсекле" од страха. Пре објављивања, тужиоца нико од тужених није контактирао, а од пријатеља је сазнао за објаву и купио је дневне новине "Блиц" и истог момента је отишао у Полицијску станицу у Крагујевцу да пријави шта се десило и да страхује за своју безбедност. Искористио је службени пут да се склони из Београда и остао још пар дана на Златибору. Истог дана када је видео текст, тужилац је позвао редакцију дневних новина "Блиц" и тражио исправку, наредног дана уклоњена је фотографија из интернет издања, али је остала фотографија у штампаном издању. По повратку у Београд, тужилац није смео да оде у свој стан, већ је отишао у стан код своје мајке и у Полицијску станицу, где су му објаснили да нема право на обезбеђење као обичан грађанин и саветовали су му да се притаји и не излази из куће неко време. Према сазнању тужиоца, понуђена је награда за убиство ВВ, а једина његова фотографија била је уз спорни текст у дневним новинама "Блиц" на којој је тужилац, па је он био у великом страху. Толико му је било лоше да је потражио помоћ лекара и узео је боловање. Када се вратио на посао колеге су избегавале да седну у аутомобил са њим, знајући шта се десило, а другари његове деце у школи су им говорили да су видели слику њиховог тате у новинама и наредна два месеца његова бивша супруга није смела да доводи децу код њега, а у то време напустила га је и партнерка због страха за своју безбедност и безбедност своје деце. Тужилац је и даље у таквом психичком стању да му је непријатно и лупа му срце када неко иде иза њега на метар - два, а када седне у ауто помисли да му неко није нешто поставио.

Према исказу туженог Предрага Михаиловића - одговорног уредника штампаног издања дневник новина “Блиц”, спорни текст је део серијала о два највећа криминална клана и извор информација су били највиши кругови безбедносних служби од којих су добили шеме криминалних кланова са све фотографијама и није било разлога да посумњају. Он је одговоран за све што се објави, али се не бави оперативним делом посла, писањем текстова и прикупљењем информација, као и опремањем, јер постоје заменик уредника и уредник рубрике.

Према исказу сведока ИИ - аутора спорног текста, информације из спорног текста потичу од Безбедносно информативне агенције, од које су добили фотографије са шемом криминалног клана, а причу о ВВ су знали од раније, с тим што, као ни црногорски медији, нису имали његову фотографију. Након реаговања тужиоца уклонили су његову фотографију из електронског издања медија.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са члановима 2, 5, 28, 79 став 1, 80 став 1, 4 и 5, 82 став 1, 101 став 3, 102 став 1, 103, 112 став 1, 113, 114 и 115 Закона о јавном информисању и медијима оценио да постоји одговорност тужених за штету насталу објављивањем спорног текста илустрованог фотографијом тужиоца, јер су информације илустроване фотографијом тужиоца, објављене супротно Закону о јавном информисању и медијима, пошто тужени Предраг Михаиловић- одговорни уредник, пре објављивања није с пажњом примереном околностима утврдио истинитост и потпуност објављених информација, а пре свега да ли се објављена фотографија односи на лице о којем су изнете информације у спорном тексту.

Првостепени суд је разматрајући приговор недостатка пасивне легитимације закључио да су тужени пасивно легитимисани и да не постоји основ за искључење њихове одговорности из члана 116 Закона о јавном информисању и медијима, пошто је објављена фотографија тужиоца преузета из његове личне карте (исправе која доказује идентитет), а према члану 28 став 1 тачка 3 Закона о личној карти податке из евиденције о личним картама надлежни орган може давати државним и другим органима и организацијама, као и правним и физичким лицима под условом да субјект који тражи податке обезбеди заштиту личних података, а тужени нису објављене информације прибавили на начин прописан одредбом члана 116 став 1 тачка 4 Закона о јавном информисању и медијима, од органа јавне власти у складу са законом, нити су доставили доказе да су се обраћали надлежним институцијама како би проверили истинитост информација, односно аутентичност предметне фотографије, већ су без претходне провере објавили спорни текст с пратећом фотографијом, уздајући се у поузданост свог извора, што се не може сматрати поступањем с дужном новинарском пажњом. Разматрајући приговор недостатка активне легитимације, првостепени суд је оценио да је исти неоснован, пошто објављене информације заједно са фотографијом тужиоца представљају информације подобне да повреде част и углед тужиоца, јер се на основу објављене фотографије испод наслова текста на насловној страни, као и уз спорни текст може закључити да се ради о тужиоцу, због чега лица која не познају тужиоца по имену и презимену могу стећи утисак да је он криминогена личност несумњиво припадник “шкаљарске криминалне групе”, високо рангиран у хијерархији, означен као “уже вођство овог клана”, а све у контексту суровог обрачуна са

супротстављеном криминалном групом. Тужилац је стављен у негативан контекст, објављивањем фотографије у оквиру шеме деловања једне од највећих организованих криминалних група, посебно код чињенице да је променио име и презиме годину дана пре објављивања спорног текста променио име и презиме, што указује да је претежни део живота користио име ВВ, препознатљиво највећем броју људи из његовог приватног и пословног окружења, па је активно легитимисан за подношење тужбе.

Након тога, првостепени суд је закључио да је тужиоцу причињена нематеријална штета због повреде угледа и части и повреде права личности - права на приватност, јер су тужени без његове сагласности уз спорни текст објавили његову фотографију, на којој је лик јасан и препознатљив, а не постоји ниједан од законом прописани изузетака када се лични запис може објавити без пристанка лица на које се односи.

Првостепени суд је закључио да тужиоцу припада право на накнаду нематеријалне штете због претрпљеног страха за личну безбедност, као и за безбедност његове породице, посебно малолетне деце, код чињенице да је јавности саопштено да је тужилац “један од главних људи шкаљарског клана” и тиме окарактерисан као учесник “суровог рата црногорских мафијашких картела”, чему је претежно посвећена садржина спорног текста, уз напомену да су њему блиска лица из “ужег вођства”, коме тужилац припада, ликвидирана током године. Првостепени суд је имао у виду је тужилац након сазнања за спорни текст у два наврата дао изјаву надлежним органима полиције – дана године и дана године, којом приликом је изјавио да се осећа угрожено и да осећа страх, што је потврђено извештајем лекара специјалисте психијатрије, где је констатовано да тужилац осећа егзистенцијални страх, да је окупиран мислима о објави у новинама да је члан криминалне групе, да је напет и раздражљив, а према исказу тужиоца исти је у моменту објављивања спорног текста осећао страх за своју безбедност и безбедност чланова своје породице и да му је и даље непријатно, да има лупање срце када неко иде иза њега, као и приликом уласка у аутомобил.

Висину накнаде нематеријалне штете првостепени суд је одредио применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима, имајући увиду значај повређеног добра и циљ коме служи накнада, пазећи да се накнадом не погодује тежњама неспојивим са њеном природом и друштвеном сврхом. У погледу накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, имао је у виду интезитет утицаја објављених информација на част и углед тужиоца, околност да је у високо тиражном дневном листу тужилац приказан као припадник организоване криминалне организације, али и околност да тужилац није искористио могућност да умањи штету коришћењем других средстава правне заштите у складу са Законом о јавном информисању и медијима, те је за тај вид нематеријалне штете досуђен износ од 50.000,00 динара. Првостепени суд је у погледу висине накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност и лични запис неовлашћеним објављивањем препознатљиве фотографије тужиоца ширем кругу људи, оценио да тужиоцу припада правична новчана накнада у износу од 80.000,00 динара. У погледу висини накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх, првостепени суд је оценио да се ради о млађој особи, доведеној у непосредну везу са организованом криминалном групом, да се објављивањем фотографије и имена тужиоца јавности саопштило да је он не само

члан криминалне групе, већ и учесник обрачуна са супротстављеном криминалном групом, на који начин је учињен препознатљивим, те је страховао за своју безбедност и безбедност своје малолетне деце, па је тужиоцу за тај вид нематеријалне штете досуђен износ од 150.000,00 динара. На досуђени износе накнаде нематеријалне штете првостепени суд је у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима у вези са члановима 2 и 3 Закона о затезној камати тужиоцу досудио законску затезну камату почев од дана пресуђења 16.12.2021. године, као дана доспелости, па до исплате. Првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев у делу преко досуђених износа на име накнаде нематеријална штете због повреде части, угледа, слободе и права личности за износ од још 370.000,00 динара, а за претрпљени страх за износ од још 350.000,00 динара, све са траженом законском затезном каматом.

Првостепени суд је оценио да је објављивање увода и изреке пресуде довољно да се читаоцима који су прочитали неистините и непроверене информације уз фотографију тужиоца, пружи информација о повољном исходу парнице и тако уклони негативан утисак који су могли стећи о тужиоцу, па је обавезао туженог Предраг Михаиловић - одговорног уредника штампаног издања дневних новина "Блиц" да о свом трошку објави увод и изреку правноснажне првостепене пресуде, без коментара и одлагања, а најкасније у другом наредном броју новина од дана када пресуда постане правоснажна, под претњом плаћања новчаног износа од 200.000,00 динара за случај необјављивања.

По оцени Апелационог суда, простепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Право на част и углед је право на поштовање људске части и заслужено стеченог угледа лица. Част као скуп човекових врлина представља субјектну категорију, која подразумева мишљење које појединац има о себи, док је углед мишљење које има ужа или шира средина о једној личности, што представља објективну категорију. Основни видови повреде части и угледа су увреда и клевета. Увреда је напад на људску част, која изражава презир према неком, ниподаштавање, омаловажавање, одрицање људских особина, док је клевета изношење или преношење штог неистинитог, што може нашкодити части и угледу. Да би постала повреда части и угледа потребно је да објављена информација представља увреду или клевету, да постоји препознатљивост субјекта информације, лична погођеност субјекта информације и непропорционалност информације, односно да објављивање информације којом се задире у нечију част и углед не представља примеран начин за остваривање оправданог циља.

Право јавности да зна, односно да буде информисана, није неограничено право, због тога је одредбом члана 79 став 2 Закона о јавном информисању и медијима прописано да је недопуштено објављивање информације којом се повређује част, углед или пијетет, односно којим се лице приказује у лажном светлу, приписивањем особина и својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи.

Из наведеног следи да неистинита информација, уколико је лезионо подобна (подобна да узрокује повреду достојанства личности) није допуштена, јер јавност нема интерес да зна неистину, а у погледу неистините информације увек претеже интерес заштите достојанства и поред осталих могућности правне заштите према Закону о јавном информисању и медијима омогућује право на накнаду штете.

Право на лик спада у права личности и оно је вид права на приватност. То је субјективно право везано за личност и као такво је апсолутно право сваког лица као титулара права да дозволи или не дозволи објављивање свог лика.

Одредбом члана 80 став 1 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да се информација из приватног живота, односно лични запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и сл.), запис лика (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и сл.) и запис гласа (магнетофонски, грамофонски, дигитални и сл.) не може објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чије речи, лик, односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити ко је то лице.

Одредбом члана 82 став 1 Закона о јавном информисању и медијима прописано је да се информација из приватног живота, односно лични запис може изузетно објавити без пристанка лица из члана 80 и 81 овог закона ако интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање.

За накнаду нематеријалне штете услед повреде права на приватност није потребна лезиона подобност као услов за остваривање накнаде, довољно је да је објављена фотографија без пристанка лица чији лик садржи, а сама фотографија не мора бити увредљива.

Тужени су могли без сагласности тужиоца објавити фотографију, односно лик тужиоца само у случају када би тиме штитили неко право које претеже у односу на право на приватност, односно када би то било у јавном интересу или у неком другом оправданом интересу.

На основу садржине наслова и надаслова на насловној страни дневних новина “Блиц” и уз спорни текст, с пратећом фотографијом тужиоца, тужилац је стављен у изузетно негативну конотацију, која код просечног читаоца ствара утисак да је тужилац члан криминалне групе, уз неовлашћено објављену тужиочеву фотографију заменом идентитета, што је изазвало узнемирење тужиоца, његове породице и околине и код тужиоца изазвао егзистенцијални страх за сопствену безбедност и безбедност своје породице, услед чега је претрпео нематеријалну штету у виду душевних болова.

Неосновани су жалбени наводи тужених о погрешној примени материјалног права код оцене приговара активне легитимације указивањем да се у спорном тексту не спомиње име тужиоца АА, којим се тужилац служи дуги низ година користи, па се спорни текст не односи на њега.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је своје име ВВ променио у АА, а тужени су у дневним новинама “Блиц” уз спорни текст и на насловној страни објавили фотографију тужиоца из његове личне карте пре промене имена и презимена на којој је препознатљив, па је правилно првостепени суд закључио да је тужилац субјект информације и активно легитимисан.

Правилно је првостепени суд оценио да су изнете неистините тврдње о тужиоцу који повређују част и углед уз објављивање препознатљиве фотографије тужиоца, доводећи је у везу са текстом да је члан криминалне групе, што дискредитује тужиоца и ствара негативну оцену о њему, па наведене информације представљају недозвољену информацију подобну да повреди субјективна грађанска права тужиоца, због чега су испуњени услови из члана 112 и 114 у вези са чланом 9 став 1 Закона о јавном информисању и медијима за одговорност тужених.

Тужилац није јавна личност и као такав не привлачи пажњу јавности и није дужан да трпи критику ширег обима, нити је дужан да трпи непримерено објављивање своје фотографије којом се нарушава пропорција слободе изношења информација, а објављивањем записа лика тужиоца без његове сагласности и без разумног повода којим се не доприноси некој расправи од општег интереса, повређено је право тужиоца на приватност, осим повреде части и угледа.

Неосновано се жалбом тужених указује на непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну примену материјалног права, указивањем да је тужиоцу досуђена накнада нематеријалне штете за претрпљени страх без вештачења лекара психијатра.

Према утврђеном чињеничном стању на основу извештаја лекара психијатра и исказа тужиоца, тужилац је сасвим извесно трпео егзистенцијални страх високог интензитета због објављених информација и његове фотографије у дневним новинама “Блиц”, који би по општем стању ствари био присутан код сваког просечног човека при повезивању са криминалним миљеом, а када се такво трпљење издваја и по специфичним обележјима, могуће је закључити о интензитету и трајању истог и одредити висину накнаде за тај вид нематеријалне штете у складу са чланом 200 Закона о облигационим односима, па је правилно првостепени суд тужиоцу досудио накнаду.

Неосновани су жалбени наводи тужених о погрешној примени материјалног права - одредбе члана 116 Закона о јавном информисању и медијима, указивањем да постоје разлози за искључење одговорности тужених пошто су предметне информације прибавили од својих извора из Безбедносно информативне агенције.

Правилно је првостепени суд закључио да тужени нису у складу са чланом 116 став 1 тачка 4 Закона о јавном информисању и медијима прибавили информације од органа јавне власти, нити су се обраћали надлежним институцијама како би проверили истинитост информација, односно аутентичност предметне фотографије, већ су без претходне провере објавили спорни текст уздајући се у поузданост свог извора, што се не може сматрати поступањем с дужном новинарском пажњом.

Неосновано је жалбено указивање туженог Предрага Михаиловића - одговорног уредника на немогућност извршења обавезе из првостепене пресуде објављивањем

увода и изреке правноснажне пресуде најкасније у другом наредном броју од дана правноснажности пресуде уместо од дана пријема, јер је првостепени суд обавезао туженог у складу са одредбом члана 120 Закона о јавном информисању и медијима којим је прописано да ће суд наложити одговорном уреднику да правноснажну пресуду објави без коментара и без оглагања, о свом трошку, а најкасније у другом наредном броју новина од дана када је пресуда постала правноснажна, у ком смислу се ова законска одредба разликује од парниционог рока прописаног Законом о парничном поступку, који почиње тећи од пријема пресуде.

Неосновано се жалбама тужиоца и тужених оспорава висина досуђене накнаде нематеријалне штете за све видове, јер је првостепени суд правилном применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима у вези са чланом 232 Закона о парничном поступку и чланом 117 Закона о јавном информисању и медијима, узимајући у обзир да тужилац није покушао да умањи штету коришћењем других средстава правне заштите, одмерио висину накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа у износу од 50.000,00 динара, због повреде права на приватност у износу од 80.000,00 динара и за претрпљени страх у износу од 150.000,00 динара, адекватном претрпљеној штети насталој објављивањем неистинитих и непроверених лезионо подобних информација, као и записа lika тужиоца, без његове сагласности, јер новчана накнада представља сатисфакцију за претрпљену штету. Досуђени износи накнаде нематеријалне штете представљају правичну новчану накнаду за штету коју је тужилац претрпео и истом се, супротно наводима жалбе тужених, не погодује тежњама неспојивим са њеном природом и друштвеном сврхом, већ је, напротив, иста, сходно члану 200 став 2 Закона о облигационим односима, одмерена у складу са значајем повређеног добра и циљу коме служи накнада нематеријалне штете.

Међутим, основано се жалбом тужених указује на погрешну примену материјалног права у погледу одлуке о трошковима поступка садржане у петом ставу изреке првостепене пресуде.

Одредбом члана 153 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да је странка која у целини изгуби парницу дужна да противној странци накнади трошкове, а ставом 2 истог члана прописано је да ако странка делимично успе у парници, суд може, с обзиром на постигнути успех, одредити да свака странка сноси своје трошкове поступка или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова, док је одредбом члана 154 став 1 и 2 Закона о парничном поступку прописано да ће суд, ценећи све околности, приликом одлучивања који ће трошкови да се накнаде странци узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, а ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, ти трошкови се одмеравају према тој тарифи.

Тужилац, заступан од стране пуномоћника из реда адвоката, делимично је успео у спору са укупним износом од 280.000,00 динара и према том износу одмеравају се трошкови поступка, па у складу са члановима 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, тужиоцу припадају трошкови за састав тужбе и једног образложеног поднеска по 9.000,00 динара, за заступање на три одржана рочишта (10.3.2021. године, 12.10.2021. године и 16.12.2021. године) по 10.500,00 динара, као и на име судске таксе за тужбу и првостепену пресуду по 15.400,00 динара, укупно 80.300,00 динара, према

Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи и Закона о судским таксама, важећим на дан пресуђења. Тужиоцу не припадају трошкови за заступање на четири одржана рочишта, јер је према стању у списима рочиште заказано за 9.6.2021. године отказано решењем од 17.5.2021. године, а следеће заказано за 12.10.2021. године.

На досуђени износ парничних трошкова тужиоцу припада законска затезна камата од дана извршности одлуке, па до исплате, у складу са члановима 277 став 1 и 324 став 2 Закона о облигационим односима у вези са члановима 2 и 3 Закона о затезној камати. Обавеза накнаде парничних трошкова је по својој природи законска облигација и представља новчану обавезу на коју се односи одредба члана 277 став 1 Закона о облигационим односима, којом је за период доцње у испуњењу новчане обавезе прописана обавеза плаћања камате. Тужени падају у доцњу, у смислу члана 324 став 2 Закона о облигационим односима, када одлука о трошковима постане правноснажна и када протекне рок за њено добровољно испуњење, односно када одлука о трошковима постане извршна. Из тог разлога тужиоцу на досуђени износ парничних трошкова припада законска затезна камата почев од дана извршности одлуке, па до исплате.

Са изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде, а применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучено је као у другом ставу изреке.

Како тужилац није успео са жалбом, а тужени су са жалбом успели само у незнатном делу, док издатак парничних странака настао поводом састава одговора на жалбу не представља нужни издатак у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, то су њихови захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијени као неосновани применом члана 165 став 1 Закона о парничном поступку одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа-судија
Весна Станковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић